

MÚZSA

Lenkey tábornok méltó visszatérése Komáromba

2019. október 29., 15:18 [Nagy Miskó Ildikó](#)

Bő három héttel az aradi vértanúk kivégzésének 170. évfordulója és egy évvel a darab egri bemutatója után, az ottani Gárdonyi Géza Színház előadásában a Komáromi Jókai Színház közönsége is láthatta Fekete Sándor Lenkey tábornok - a tizennegyedik aradi vértanú című kétrészes történelmi drámáját. A hosszadalmas állótappsal végződő esemény keretében Tóth Tibor házigazda színidirektor 80. születésnapja alkalmából méltatta és köszöntötte a produkció rendezőjét, Beke Sándort, aki maga dolgozta át színpadra e művet.

Fotó: Gál Gábor és JSZ

Lenkei és zádorfalvi Lenkey János (Eger, 1807. szeptember 7 – Arad, 1850. február 8.) 1848/49-es honvédtábornok a komáromi várórség hajdani parancsnokaként, Klapka György honvédtábornokkal együtt örökre bevészte a nevét minden helyi lokálpatrióta szívébe. Sajnálatos, hogy a köztudatban sokkal jobban él az „aradi tizenhármak” vértanúsága, mint a tizennegyedik sorstársuké, Lenkey tábornoké. Pedig az ő százada – mintegy gyújtózinórként – elsőként csatlakozott az 1848/49-es magyar forradalomhoz és szabadságharchoz. Huszárszázadosként felsőbb parancs nélkül, saját elhatározásából állt át a szabadságharc oldalára. 1849. március 15-én tábornokká léptették elő, és a komáromi várórség parancsnokává nevezték ki őt.

Fotó: Gál Gábor és JSZ

Lenkeyt Sztanislauban lecsukták, mert nem ölette halomra a lengyel hazafiakat. Brezányban külön akasztófát állítottak fel a számára, hogy mindenki lássa, hol végzik az árulók. Vérdíjat tűztek ki a fejére.

Világos után, aradi kihallgatásán a vérbíró közölte vele, hogy bárki kaphat kegyelmet, de az ő bitófáját már készíti az ács. A vérvivataros években a legünnepeltebb hősnek számított, akire az egrieken kívül a komáromiak is büszkék lehetnek.

Beke Sándor rendező és volt komáromi színházigazgató jóvoltából most „visszatért” a dicső Duna parti városba, ahol emlékoszlopot emeltek az ő és a kötélhalált halt Török Ignác honvéd vezérőrnagy, hadimérnök tiszteletére.

Az aradi vértanúk perének egyik vádlottjaként egyes leírások szerint elborult elmével végzett magával az aradi várbörtönben, más állítások szerint miután az elfertőződött sebei sem okozták a halálát, agyonütötték őt.

Fotó: Gál Gábor és JSZ

A közel két és fél órás produkció által alaposan megismerhettük Lenkey János életét, gondolatvilágát és példa értékű cselekedeteit. Arról is tudomást szerezhettünk, hogy őt viszonzott, erős érzelmek kötötték egy csodálatos lengyel grófnőhöz, Szerafínához (Kascsák Dóra).

Külön említésre méltó e lélekmelengető lírai szál, akárcsak a hangulatot a háttérből erősítő filmkockák beiktatása is. Elhangzott Petőfi Sándor verse is, amelyben Lenkey századát emelte példaképpé: „Koszorút kötöttem/ Cserfa levelekből,/ Harmat csillog rajta/ Örömkönnyeimből/ Kinek adnám én ezt,/ Kinek adnám másnak,/ Mint vitéz Lenkey/ Huszárszázadának?”.

A korabeli jelmezeket Molnár Gabriella, az időutazásunkat biztosító díszletet pedig Bényei Miklós tervezte. A tisztességét, egészséges magyarságtudatát és méltóságát mindvégig megtartó Lenkey szerepében nagyszerű, hiteles alakítást nyújtott Várhelyi Dénes, s ugyancsak kiemelendő ellenlábasa, a nemzetáruló Ernst Vilmos őrnagy, stabsauditor, azaz Nagy Lóránt játéka is.

Fotó: Gál Gábor és JSZ

A további szerepekben Kardos Kristófot (Antun lengyel káplár), Fehér Istvánt (Doktor Frank, egyetemi professzor), Réti Árpádot (Walter, az írnok), Nagy Adriennét (Trézsi, várbeli mosónő), Pilisy Attilát és Kovács Attilát (örök) láthattuk. Rendezőasszisztensként Lázár Rita, sűgőként pedig Petheő Orsolya munkálkodott a siker érdekében, amely ez alkalommal sem maradt el. Nagysándor József tábornoknak maga a rendező kölcsönözte a hangját. Végül hosszú percekig zúgott a felálló közönség vastapsa.

Tóth Tibor komáromi színidirektor röviden méltatta az idén 80 éves legendás színházcsináló, Beke Sándor rendező munkásságát, majd felköszöntötte a jubiléumot, aki méltóképpen tért vissza a komáromi színpadra.

Fotó: Gál Gábor és JSZ

Iskolák figyelmébe, akár rendhagyó történelem óraként is ajánlható az előadás, amely arra a párhuzamra szintén felhívja a figyelmet, hogy az európai nagyhatalmak a történelem folyamán már többször is önös céljaik érdekében használták ki a magyar nemzetet, s Damoklész kardja napjainkban is felettünk lebeg...